

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HİTİT ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	13
7. EKLER.....	15

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 Teşkilat Yapısı.....	2
Tablo 2 İdari Personel Sayıları.....	3
Tablo 3 Akademik Personel Kadro Durumu	3
Tablo 4 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	4
Tablo 5 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 6 Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri	5
Tablo 7 Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri	6
Tablo 8 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	7

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Hitit Üniversitesinin temeli, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak, alanlarında ara eleman yetiştirmek ve öğrencilerine teknik bilgiler vermek amacıyla, 1975–1976 döneminde kurulan Çorum Makine Meslek Yüksekokulu ile atılmıştır. Meslek Yüksekokulu daha sonra 1982 yılında çıkartılan 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Ondokuz Mayıs Üniversitesine bağlanmıştır. 27 Haziran 1987 tarih ve 3389 sayılı Kanun'la Ondokuz Mayıs Üniversitesi bünyesinde Çorum'da kurulan Mühendislik Fakültesi, 03 Temmuz 1992 tarih ve 3837 sayılı Kanun'la Gazi Üniversitesine devredilmiştir. Ardından yine Gazi Üniversitesine bağlı olarak İlahiyat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sağlık Yüksekokulu, Meslek Yüksekokulu, Sungurlu Meslek Yüksekokulu ve Osmancık Meslek Yüksekokulu kurularak eğitim, öğretim ve araştırma hizmetlerine başlanmıştır. 17 Mart 2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5467 sayılı Kanun'la Çorum'da bulunan tüm birimler Hitit Üniversitesi çatısı altında toplanmış ve yeni bir tüzel kişiliğe kavuşmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Üniversite akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı Rektör, Senato, Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Enstitü ve Yüksekokul Müdürlükleri, Ortak Dersler Bölüm Başkanlığı ile Uygulama ve Araştırma Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Rektör Yardımcıları, Genel Sekreterlik, Hukuk Müşavirliği, Daire Başkanlıkları, Fakülte ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri, Bilimsel Araştırma Birimi ve diğer koordinatörlükler, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve ofisler bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Üniversite bünyesinde 11 fakülte, 1 enstitü, 1 yüksekokul ve 7 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Tablo 1 Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Genel Sekreterlik• Hukuk Müşavirliği• Daire Başkanlıkları• Fakülte, Yüksek Okul Sekreterlikleri• Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi• Diğer Koordinatörlükler (8 adet)• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü• Ofisler (8 adet)	<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Senato• Yönetim Kurulu• Rektör Yardımcıları• Fakülteler• Diş Hekimliği Fak.• Tıp Fak.• Fen Edebiyat• Güzel Sanatlar• İkt. ve İd. Bil.• İlahiyat• Mühendislik

	Sağlık Bilimleri Spor Bilimleri Turizm Veteriner
	<ul style="list-style-type: none"> • Enstitüler: Lisansüstü Eğitim Ens. • Yüksekokullar: Yabancı Diller • Meslek Yüksekokulları Alaca Avni Çelik MYO İskilip MYO Osmancık Ö.D. MYO Sağlık Hizmetleri MYO Sosyal Bilimler MYO Sungurlu MYO Teknik Bilimler MYO • Ortak Dersler Bölüm Başkanlığı • Uygulama ve Araştırma Merkezleri Uzaktan Eğitim UAM Diğerleri (17 adet)

Üniversitede 2020 yılı sonu itibariyle 1511 personel bulunmaktadır. Bu personellerin 894'ü kadrolu akademik personel, 8'i yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 369'u idari personel, 10'u sözleşmeli idari personel ve 230'u işçi kadrosundaki idari personeldir.

Tablo 2 İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	264	281	545
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	14	184	198
Teknik Hizmetleri Sınıfı	62	55	117
Avukatlık Hizmetleri	2	2	4
Yardımcı Hizmetli	27	50	77
Toplam	369	572	941

Tablo 3 Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	77	34	111	77	0
Doçent	94	54	148	94	0
Dr. Öğretim Üyesi	219	105	324	219	0
Öğretim Görevlisi	257	79	336	257	0
Araştırma Görevlisi	247	147	394	247	0
TOPLAM	894	419	1.313	894	0

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, **T.C. Milli Eğitim Bakanlığına** sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 183.119.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 26.414.129,13 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 209.533.129,13 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin 196.858.371,64 TL'si (%93'ü) kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4 2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödenegi (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oran (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	123.646.000,00	131.187.424,13	129.345.114,46	98,60	65,70
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	18.558.000,00	19.095.955,00	18.869.491,06	98,81	9,59
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.584.000,00	15.933.150,00	13.176.462,80	82,70	6,69
05-Cari Transferler	3.621.000,00	4.216.600,00	4.152.330,64	98,48	2,11
06-Sermaye Giderleri	27.710.000,00	39.100.000,00	31.314.972,68	80,09	15,91
TOPLAM	183.119.000,00	209.533.129,13	196.858.371,64	93,95	100,00

Buna göre personel giderlerinde %98,60, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %98,81, mal ve hizmet alım giderlerinde %82,70, cari transferlerde %98,48 ve sermaye giderlerinde %80,09 oranlarında harcama yapılmıştır.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 310.034,15 TL, AB hibe işlemleri 56.300,60 TL, Erasmus Değişim Programı 317.800,65 TL, Farabi Değişim Programı 18.953,70 TL olmak üzere 2020 yılı için toplam 703.089,10 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5 2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.178.000,00	4.334.707,42	136,40	2,36
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	176.925.000,00	165.392.500,00	93,48	90,16
05-Diğer Gelirler	3.016.000,00	13.708.582,36	454,53	7,47
TOPLAM	183.119.000,00	183.435.789,78	100,17	100,00

Buna göre 2020 yılı bütçe geliri %100,17 seviyesinde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %136,40 ve diğer gelirler %454,53 oranlarında beklenin üstünde, alınan bağış ve yardımlar %93,48 oranı ile beklenenin altındadır.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6 Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
	(A)	(B)	(C)		
Personel Giderleri	86.547.991,36	111.725.713,33	129.345.114,46	29,09	15,77
SGK Devlet Prim Giderleri	12.323.046,99	16.257.598,44	18.869.491,06	31,93	16,07

Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.987.416,46	15.086.116,38	13.176.462,80	16,16	-12,66
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	3.157.705,26	3.504.717,33	4.152.330,64	10,99	18,48
Sermaye Giderleri	44.297.187,28	25.488.970,47	31.314.972,68	-42,46	22,86
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	159.313.347,35	172.063.115,95	196.858.371,64	8,00	14,41

Buna göre, 2020 yılında Mal ve Hizmet Alım Giderleri dışındaki diğer giderler artmıştır.

Tablo 7 Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL)	2019 Yılı (TL)	2020 Yılı (TL)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B- A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C- B)/B]
	(A)	(B)	(C)		
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.106.995,39	5.115.385,20	4.334.707,42	0,16	-15,26
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	135.049.000,00	181.897.331,53	165.392.500,00	34,69	-9,07
Diğer Gelirler	4.801.545,38	3.970.212,45	13.708.582,36	-17,31	245,29
Sermaye Gelirleri	5.600,00	2.032,00	0,00	-63,71	0,00
Toplam	144.963.140,77	190.984.961,18	183.435.789,78	31,75	-3,95
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	68.245,83	0,00	0,00	0,00
Net Toplam	144.963.140,77	190.916.715,35	183.435.789,78	31,70	-3,92

Buna göre, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ile bağışlar, 2020 yılında azalmıştır. Diğer gelirlerin 2020 yılında %245 oranında artmasının sebebi, yapım işi sözleşmesinin feshedilmesi nedeniyle teminat mektubunun nakde çevrilip gelir kaydedilmesidir.

Dönem faaliyet geliri 241.368.430,31 TL, faaliyet gideri ise 202.104.422,82 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 39.264.007,49 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
202.104.422,82	241.368.430,31	0,00	241.368.430,31	39.264.007,49

Üniversite merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 24.420,90 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversite, 19.10.2017 tarih ve 30215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2017/10821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan ve sermayesi 470.000,00 TL olan Hitit Üniversitesi Çorum Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici AŞ'ye 216.200,00 TL sermaye ile %46 oranında ortaktır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleşirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca

kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C.Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının

güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2020 yılını kapsayan Stratejik Planı bulunmamaktadır. 2021-2025 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2019 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

2021-2025 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır. İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Bazı birimlerin çalışma usul ve esaslarının, hassas görevler ve risk analizlerinin hazırlanmadığı, performansı yetersiz personel için eğitim planlamasının yapılmadığı, personel veriminin artırılmasında etkin bir yöntem olan ödül sisteminin kullanılmadığı tespit edilmiştir. Bahsedilen bu eksiklikler, 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda da yer almış, idare çalışmalarına başladığını ifade etmiştir.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemlerin belirlendiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Üniversite bünyesinde üç tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan bir tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmediği anlaşılmıştır.

Ayrıca Kurumun bilişim sistemi ve yönetim politikasının standartlara uygun olmaması nedeniyle bilgi güvenliğinde eksiklikler olduğu tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 11'inci maddesinde, üst yöneticilerin, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinden sorumlu olduğu ifade edilmektedir.

2006/38 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı'yla onaylanan ve 28/07/2006 tarihli ve 26242 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bilgi Toplumu Stratejisi Belgesi'nde stratejik öncelikler arasında yer alan bilgi güvenliğinin ülke genelinde ve kamu kurumlarında bilgi sistemleri ile elektronik iletişim ve ağ bağlantılarında güvenliğin sağlanması ve sürdürülmesi için gerekli organizasyonel düzenlemelerin gerçekleştirileceğinden bahsedilmektedir.

26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'nin "3. Kontrol Faaliyetleri Standartları Bölümü-Standart: 12" de, bilişim sisteminin nasıl olacağı konusunda standartlar ve genel şartlar belirlenmiştir.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmelik'te, kişisel verilerin işlenmesi, saklanması ve imhası hakkında hükümler bulunmaktadır.

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da internet ortamında işlenen suçlarla mücadeleye ilişkin esas ve usuller düzenlenmiştir.

Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin Kuruluş, Görev ve Çalışmalarına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ'de, kurum bünyesinde kurulması istenen Siber Olaylara Müdahale Ekibi'nin kuruluş, görev ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

ISO/IEC 27001 ve ISO/IEC 27002 uluslararası standartlarında ise, bilgi güvenliği kriterleri belirlenmiştir. Bilgi ve iletişim sistemlerinde bulunan güvenlik zafiyetleri, bu sistemlerin hizmet dışı kalmasına veya kötüye kullanılmasına, can kaybına, büyük ölçekli ekonomik zarara, kamu düzeninin bozulmasına veya ulusal güvenliğin ihlaline neden olabilecektir.

Kurumun bilişim sistemi incelendiğinde; bilişim Stratejik Planı'nın bulunmadığı, iç denetim birimi tarafından bilişim sisteminin denetlenmediği, sistem odası depolama ünitelerinin (storage) ve hafızalı bilişim cihazlarının imhası veya hurdaya verilmesinde (üzerindeki bilgilerin silinmesi veya fiziksel imhası hakkında) bir düzenleme olmadığı, bazı bilgisayarların domaine bağlı olmadığı, Kuruma ait olmayan bilgisayarların, kurumun internet sistemine girebildiği, yönetici haklarına sahip personelin (ayrıcalıklı kullanıcıların) işlemlerinin yönetime raporlanmadığı, bilişim sistemi, bilgi güvenliği, acil durum değişiklikleri yönetimi, bilişim personelinin istihdamı, eğitimi konularında yazılı bir düzenlemenin bulunmadığı, güç kaynağı odasında bir adet klima olması ve güç kaynağından sistem odasına bir adet kablunun gitmesi nedeniyle risk oluşturduğu,

Şifrelerle ilgili olarak; Kurumun kullanıcı şifreleriyle ilgili olarak (biçim, parola değişikliği, alfabetik veya sayısal karakterlerin kullanılması, gizlilik, yeniden kullanılabilirlik, ortak şifre kullanılması, şifre paylaşımı, acil durum şifrelerinin kullanılması, tek yönlü veri şifrelemesi, şifrelerin belirli aralıklarla değiştirilmesinin zorunlu olması konularında) yazılı bir politikasının bulunmadığı, belirli sayıda başarısız şifre denemesinden sonra sistemin, o şifrenin kullanımını devre dışı bırakmadığı, tespit edilmiştir.

Standartlara uygun bir bilişim sistemi kurulduğunda, 5018 sayılı Kanun'da ifade edilen "Kamu kaynağının verimli kullanılması ve kötüye kullanımının engellenmesi" ilkesi gerçekleşmiş olacak, bu sayede bilgi güvenliği ve kurum hizmetlerinin kalitesi yükselecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hitit Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Hurdaya Ayrılan Veri Depolama Özelliği Olan Cihazların, Hafıza Bölümlerinin Fiziki Olarak İmha Edilmeden Satılması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Yönetmelik çalışması devam etmektedir.
Banka Hesapları Arasındaki Para Aktarmalarında, Diğer Hazır Değerler Hesabı ile Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabının Kullanılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili hesaplar kullanılmaya başlanmıştır.
Üniversite Bünyesindeki Bazı Eğitim Birimlerinin Fiilen Atıl Durumda Olması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum, pasif olan bazı eğitim birimlerini kapatmış, bazılarının aktif olması için çalışmalara başlamıştır.
Kiraya Verilen Taşınmazlara Ait Kira, Elektrik, Su, Isınma Bedelleri İçin Gelirlerden Alacaklar Hesabı'nın Kullanılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili hesaplar kullanılmaya başlanmıştır.
Mali Tablolara Dahil Edilmeyen Banka Hesaplarının Bulunması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Mali tablolara dahil edilmeyen banka hesapları kapatılmıştır.